

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 29 gusht 2014
Nr.ref.:RK706/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI95/14

Parashtrues

N.P.P. “Adriatik - Commerce”

**Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme,
E. Rev. nr. 30/2013, të 9 dhjetorit 2013**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është N.P.P. “Adriatik - Commerce”, me seli në fshatin Velekincë, komuna e Gjilanit, e cila përfaqësohet nga z. Muhamet Shala, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, E. Rev. nr. 30/2013, të 9 dhjetorit 2013, të cilin pohon se e ka pranuar më 3 shkurt 2014.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kësaj kërkese është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, E. Rev. nr. 30/2013, të 9 dhjetorit 2013, me të cilin parashtruesi pretendon se i janë shkelur të drejtat kushtetuese, të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] si dhe me nenin 6.1 [E Drejta për një Proces të Rregullt] të KEDNJ-së.

Baza juridike

4. Baza juridike e kësaj kërkese është neni 113.7, dhe neni 21.4 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), neni 20 dhe neni 47 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 26 maj 2014, parashtruesi parashtroi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
6. Më 10 qershor 2014, Kryetari i Gjykatës, me Vendimin Nr. GJR. KI95/14, caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese. Të njëjtën ditë, Kryetari, me Vendimin Nr. KSH. KI95/14, caktoi anëtarët e Kolegit shqyrtyues të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Almiro Rodrigues (anëtar) dhe Prof. dr. Enver Hasani (anëtar).
7. Më 10 qershor 2014, Gjykata njoftoi parashtruesin e kërkesës dhe Gjykatën Supreme për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 26 qershor 2014, gjyqtari Kadri Kryeziu e njoftoi me shkrim Gjykatën, për përjashtimin e tij nga seancat shqyrtyuese, për periudhën qershor - korrik 2014, derisa Gjykata të vendos, përkizazi me pretendimet e ngritura ndaj tij.
9. Më 3 korrik 2014, Kolegi shqyrtyues shqyrtoi raportin e gjyqtarit rapportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

10. Parashtruesi ishte në marrëdhënie detyrimore me kompaninë e sigurimeve "Siguria" në Prishtinë (polica e sigurimit 1500047, me nr. serik 00059, 5 janar 2007), për sigurimin e pronës nga zjarri dhe nga rreziqet e tjera.
11. Më 10 qershor 2007, prona e parashtruesit, Fabrika e sfunjjerëve, u përfshi nga zjarri, duke shkaktuar dëme materiale në dy nga pesë sektorët e kësaj fabrike.

12. Më 4 janar 2008, parashtruesi iu drejtua kompanisë së sigurimeve "Siguria", me një kërkesë, në formë të shkruar, për kompensimin e dëmit që i është shkaktuar nga zjarri. Kërkesa e parashtruesit për zhdëmtimin e dëmit material është bërë në bazë të policës së sigurimeve nr. 1500047, me nr. serik 00059, të 5 janarit 2007. Mirëpo, sipas pohimeve të të autorizuarit të parashtruesit, kompania e sigurimeve "Siguria" nuk e përbushi obligimin e saj për kompensimin e dëmit.
13. Më 4 shkurt 2008, parashtruesi ushtroi kërkesëpadi në Gjykatën Komunale të Gjilanit, por gjykata e kishte shpallur veten jokompetente në pikëpamje lëndore dhe lëndën ia kishte dërguar Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë.
14. Më 19 nëntor 2009, Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë, me Aktgjykimin II. C. nr. 127/2008, e refuzoi, si të pabazuar, kërkesëpadinë e parashtruesit, me të cilën kishte kërkuar zhdëmtimin e dëmit material, duke kërkuar edhe aplikimin e kamates ligjore, nga dita e parashtrimit të kërkesëpadisë, deri në pagesën definitive të vlerës së dëmit të shkaktuar.
15. Parashtruesi, kundër aktgjykimit të Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata e Apelit), për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave procedurale, vërtetimit të gabuar të gjendjes faktike dhe aplikimit të gabuar të ligjit material.
16. Më 8 maj 2013, Gjykata e Apelit nxori Aktgjykimin Ac. nr. 85 /2012, duke refuzuar, si të pabazuar, ankesën e parashtruesit dhe e vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Ekonomike në Prishtinë, II. C. nr. 127/2008, të 19 nëntorit 2009.
17. Për më tepër, arsyetimi i refuzimit të kërkesëpadisë së parashtruesit nga Gjykata e Apelit:

"Për faktin se me asnjë prove nuk është vërtetuar se çka e shkaktoi zjarrin në lokalet afariste të paditësit nuk është krijuar baza juridike për shpërblimin e dëmit material e as për fitimin e humbur. Paditësi ka qenë i obliguar qe, pas shpërthimit të zjarrit të bëjë sigurimin e provave, përmes gjykatës kompetente, me angazhimin e ekspertit përkatës ashtu qe në bazë të atyre provave, të vërtetohet me pa mëdyshje gjendja faktike. Paditësja as në procedurën e shkallës së parë, e as në procedurën ankimore nuk ka ofruar prova më të cilat do të kishte provuar bazueshmërinë e kërkesëpadisë. Sipas dispozitës së nenit 221 të LPK-së, është parapare se, nëse gjykata në bazë të provave të administruara nuk mund të vërtetoi me siguri ndonjë fakt, ajo do të konkludoi me zbatimin e rregullave të barrës së të provuarit, e në rastin konkret barrën e provave për bazueshmërinë e padisë e ka paditësi".

18. Parashtruesi, kundër Aktgjykimit Ac. nr. 85 /2012 të Gjykatës së Apelit, paraqiti revizion në Gjykatën Supreme, duke kërkuar sérish zhdëmtimin e dëmit material dhe kompensimin e fitimit të humbur, të shkaktuar nga shpërthimi i zjarrit në fabrikën e sfungjerëve.

19. Më 9 dhjetor 2013, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin E. Rev. nr. 30/2013, me të cilin refuzoi në tërësi revizionin e ushtruar nga parashtruesi i kërkësës.
20. Për më tepër, Gjykata Supreme refuzimin e revizionit e arsyeton si më poshtë:

“Nisur nga kjo gjendje e çështjes, Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se gjykata e shkallës së dytë ka vepruar drejtë kur ka gjetur se ankesa e paditësit është e pabazuar, kur e ka refuzuar si te tillë dhe ka vërtetuar aktgjykimin e gjykatës së shkallës së parë. Në aktgjykimin e cekur ajo ka dhëne arsyen të mjaftueshme për faktet vendimtare, të cilat i pranon edhe kjo Gjykate.

Thëniet e cekura në revizion se gjykata ka bërë shkelje te dispozitave të procedurës kontestimore meqë diapozitivi i aktgjykit është në kundërshtim me arsyetimin dhe kontradiktor, se nuk janë zbatuar rregullat juridiko-civile dhe nuk është bërë vërtetimi i drejtë i argumenteve dhe provave relevante, të cilat kanë ndikuar qe gjykata të bie një aktgjykim pa bazë dhe pa mbështetje ligjore, Gjykata Supreme e Kosovës, i vlerësoi si të pabazuara, ngase, ne revizion nuk është cekur se ne cilën pjese të aktgjykit pretendohet se dispozitivi është ne kundërshtim me arsyetimin, ndërsa lidhur me vlerësimin e provave Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se gjykatat e instanceës me të ulët në mënyrë të drejtë kanë vlerësuar faktin se deri te zjarri nuk ka ardhur nga poçi elektrik, siç pretendon paditësi, të cilin konstatim e ka dhënë eksperti i elektroteknikes M.V., i cili ka përjashtuar mundësinë se shkaktar i zjarrit ka qene nxehtësia e lejuar prej poçit elektrik, i cili mendimin e vet e ka mbështetur edhe në bazë te eksperimentit të dëshmuar.

Faktin e cekur në revizion se gjykata nuk ka marre për bazë raportin e Drejtorisë për Siguri Publike dhe Emergjence-Sektori i Preventives dhe Zbulimeve të Zjarrit, të cilët kanë konstatuar se në rastin konkret nuk kemi të bëjmë me element te qëllimshëm, duke përjashtuar faktorin njeri, Gjykata Supreme e Kosovës, e vlerësoi, por e njëjta nuk ka pasur ndikim për të vendosur ndryshe, ngase, nuk është vërtetuar se çka ka qene shkaktar i zjarrit në lokalet afariste të paditësit, ndërsa në bazë të nenit 319 par. 1 të LPK, secila pale ndërgjyqëse ka për detyre të provoje faktet mbi të cilat i bazon kërkimet dhe pretendimet e veta, ndërsa sipas par. 2 të nenit të cekur është paraparë se të provuarit përfshijnë të gjitha faktet qe janë me rendësi për dhënien e vendimit. Zjarri ka ndodhur me date 10.6.2007, ndërsa padia ne Gjykatën Komunale ne Gjilan, është paraqitur me 22.2.2008, ndërsa Gjykata Ekonomike e Qarkut padinë e ka pranuar me 11.04.2008, andaj, sigurimi i provave ka qene i nevojshëm, ngase me nenin 379 te LPK është parapare një mundësi e tille në rastet kur sigurimi i provës ka rrezik të zhdukjet ose të vështirësitet marrja e saj, e te cilën mundësi paditësi nuk e ka shfrytëzuar, andaj Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se qëndrimi juridik i gjykatave të instanceës me te ulet, se kërkësëpadia e paditësit është e pabazuar është i drejtë dhe i bazuar në ligj, andaj edhe pretendimet e revizionit se e drejta materiale është zbatuar ne mënyrë te gabuar është vlerësuar si i pabazuar”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesi pretendon se Gjykata Supreme shkeli të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë, për shkak se nuk e ftoi të autorizuarin e saj që të merrte pjesë në seancën shqyrtuese, me rastin e shqyrtimit të mjetit të jashtëzakonshëm juridik (revisionit). Po ashtu, pohon se, as nga Gjykata e Apelit nuk ishte ftuar që të merrte pjesë në seancën shqyrtuese, me rastin e shqyrtimit të ankesës së ushtruar kundër aktgjykimit të gjykatës së instancës së parë, në mënyrë që t'i mundësohej komentimi i faktave dhe provave të ngritura në këtë çështje civile. Me këtë fakt, parashtruesi i kërkesës pretendon se i është shkelur parimi i barazisë së armëve në procedurë, para atyre gjykatave.
22. Parashtruesi pretendon se Gjykata mund ta aplikojë aktgjykimin e saj, në rastin KI108/10, *Fadil Selmanaj*, të 6 tetorit 2011.

Pranueshmëria e kërkesës

23. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kërkesat e parapara me Kushtetutë, të specifikuara më tutje në Ligj dhe në Rregullore të punës së Gjykatës.
24. Në rastin konkret, Gjykata i referohet nenit 48 të Ligjit, që parasheh: “*Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj*”.
25. Përveç kësaj, rregulli 36 (1) c) dhe 36 (2) d) i Rregullores së punës parasheh:

36 (1) “Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:
[...]
c) kërkesa nuk është qartazi e pabazuar.

36 (2) Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

- [...]
- b) *faktet e paraqitura në asnje mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese;*
[...]
 - d) *kur parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.*

26. Parashtruesi në këtë rast pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, E. Rev. nr. 30/2013, i 9 dhjetorit 2013, shkel të drejtën e tij kushtetuese të garantuar me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme]; nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]; nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] si dhe me nenin 6.1 [E Drejta për një Proces të Rregullt] të KEDNJ-së.
27. Sa i përket pretendimit për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], Gjykata konsideron se parashtruesi në aspektin kushtetues nuk argumenton me prova, si dhe pse, që Gjykata Supreme ia cenoi këtë dispozitë konkrete të Kushtetutës.

28. Gjykata Supreme, në mënyrë të gjerësishme ka arsyetuar vendimin e saj, duke iu përgjigjur ankesës së parashtruesit në të gjitha çështjet që janë ngritur para saj (shih arsyetimin e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, E. Rev. nr. 30/2013, në paragrafin 17, të këtij dokumenti).
29. Sa i përket pretendimit të parashtruesit se rasti konkret është i ngjashëm me aktgjykimin e vet, në rastin KI108/10, Gjykata konsideron se rrethanat faktike dhe ato procedurale të rastit të parashtruesit dukshëm ndryshojnë nga rasti në të cilin thirret parashtruesi. Në rastin konkret, kemi të bëjmë me një çështje civile, e cila është zgjidhur nga Gjykata Ekonomike e Qarkut. Kjo e fundit i ka ftuar palët ndërgjyqëse që t'i ofrojnë provat e tyre, gjatë shqyrtimit kryesor të çështjes dhe i ka dëgjuar ato. Mirëpo, parashtruesi, duke mos qenë i kënaqur me rezultatin e vendimit, shfrytëzoi mjetin e rregullt juridik, të drejtën e ankesës në Gjykatën e Apelit, e cila vërtetoi në tërësi vendimin e gjykatës së instancës së parë. Parashtruesi, kundër vendimit të Gjykatës së Apelit, shfrytëzon edhe mjetin e jashtëzakonshëm juridik (revizionin), por që edhe Gjykata Supreme ia refuzoi kërkesëpadinë me revizion.
30. Në aktgjykimin e saj, KI108/10, parashtruesi i kërkesës ishte palë, sipas procedurës administrative dhe e kishte fituar rastin në KPMK. Komuna e Mitrovicës kishte iniciuar konflikt administrativ në Gjykatën Supreme, kjo e fundit kishte vendosur në favor të Komunës së Mitrovicës, duke e ndryshuar Vendimin Nr. 02 (285) 2008, të KPMK-së, pa e njoftuar palën e interesuar, e cila është afektuar direkt me vendimin e Gjykatës Supreme.
31. Për më tepër, një paragraf i shkëputur nga aktgjykimi i saj, në rastin KI108/10: "*Në të vërtetë, komuna e Mitrovicës ngriti padi në Gjykatën Supreme, në rastin në të cilin parashtruesi tashme ishte palë. Prandaj, parashtruesi nuk mund të mos këtë fare dijeni për atë padi, kryesisht për shkak se padia ndikon shumë në përcaktimin e të drejtave të tij civile. Ky konkluzion konfirmohet në nenin 16 të Ligjit mbi konfliktet administrative, i cili thotë qe, "personi i tretë, të cilit, anulimi i aktit administrativ te kontestuar, do t'i sjelltë dëm direkt (personi i interesuar) ka në kontest pozitën e palës".*
32. Siç mund të vërehet, kemi të bëjmë me raste në rrethana tërësisht të ndryshme faktike dhe procedurale. Parashtruesi, që nga fillimi deri në fund e kishte cilësinë e palës paditëse, në procedurë të rregullt, ndërsa kompania e sigurimeve "Siguria", cilësinë e palës së paditur. Prandaj, pretendimet e parashtruesit se Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme morën vendime duke ia mohuar parashtruesit mundësinë e komentimit të fakteve dhe provave, të bashkëngitura në ankesë dhe revizion, nuk mund të konsiderohet si shkelje e së drejtës për gjykim të drejtë dhe barazisë së armëve, përderisa parashtruesit i janë dhënë të gjitha mundësitet e kontestimit të përgjigjeve në ankesë, të ushtruara nga pala e paditur, kompania e sigurimeve "Siguria".
33. Për më tepër, Gjykata, në rastin konkret, nuk mund të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt, përkitazi me aktgjykimin e nxjerrë nga Gjykata Supreme. Është detyrë e gjykatave të rregullta që t'i interpretojnë dhe t'i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (shih, *mutatis*

mutandis, Garcia Ruiz kundër Spanjës, nr. 30544/96, § 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-1).

34. Gjykata, në rastin konkret, nuk mund të konsideroj që, procedurat në Gjykatën Supreme, vendimi i së cilës kontestohet, kanë qenë të njëanshme ose në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrarë (shih, *mutatis mutandis, Shub vs. Lithuania*, Vendimi i GJEDNJ-së për pranueshmërinë e kërkesës Nr. 17064/06, i 30 qershorit 2009).
35. Prandaj, Gjykata gjeti se, parashtruesi, as nuk e ka mbështetur dhe as nuk e ka dëshmuar pretendimin e tij për shkeljen e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
36. Rrjedhimisht, nuk ka nevojë logjike dhe praktike për shqyrtim të mëtejmë të shkeljeve të tjera të pretenduara, të cilat janë të përbledhura dhe të përfshira në pretendimin për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
37. Si përbledhje, Gjykata konkludon se kërkesa e parashtruesit, në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës, është qartazi e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, bazuar në nenin 113.7 të Kushtetutës, në pajtim me rregullin 36 (2) b) dhe d), si dhe me rregullin 56 (2) të Rregullores, më 3 korrik 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani

